

Українці, які врятували жидів

Між багатьма українцями, що рятували життя жидам під час німецької окупації західної України, знаходимо ім'я Івана Гірного, в польській публікації п. з. „Metropolita Andrzej Szeptycki, Studia i materialy” pod redakcj, Andrzeja A. Ziemby, Nakladem Polskiej Akademii Umietnosci, Krakow, 1994, stronic 274.

Іван Гірний, у своїй нотаріальній заяві, згадує, що в роках 1941-44 він був шофером уряду Львівської Митрополії і виконував доручення ігумена Климентія Шептицького, брата Митрополита Андрея. Митрополит був надзвичайно чесною і Добродушною людиною, який зробив все, що було в його силах, щоб допомогти тим, які були в потребі, навіть тоді, коли його дії наражували його на смертельну небезпеку.

Одного дня о. Іван Котів, який працював у митрополичій канцелярії, перевіз разом з Іваном Гірним шістьох жидів, що переховувалися у митрополичих забудованнях, до монастиря 00. Студитів в Уневі.

Іншим разом він перевіз коло 30 жидівських дівчаток до монастиря законниць у Яхторові. Він далі згадує, що він в товаристві о. Котіва перевіз до сиротинця 15 бездомних дівчаток. На випадок німецької перевірки документів, усе виготовляв о. Йоганн Пітерс, редемпторист німецької національності, який неофіційно сповняв при Митрополиті функцію секретаря. Гестапо арештувало його у 1942 році і заслало до концтабору в Дахав. Після війни він продовжував душпастирську працю в греко-католицькому обряді в Німеччині. Помер у 1972 році.

Гірний їздив також до Калуша, де на одній невеликій фабриці переховував вісьмох жидів. В інших роз'їздах, в яких товаришувала йому монахиня, він возив дівчаток до монастиря.

Митрополит Шептицький видав зарядження, щоб помагати тим людям, що є в потребі, рятуючи їх перед німецькою загладою. У 1946 році большевики арештували о. Котіва, який помер на заслання у 1972 році.

Там даліше читаємо, що багато жидів переховувалися у шпиталі на вул. Петра Скарги, деякі працювали в митрополичій друкарні, бібліотеці й інших установах Митрополії. Малолітні хлопці і дівчата, забезпечені відповідними особистими документами, переховувалися в сиротинцях і монастирях під опікою монахів і монахинь.

Митрополит Андрей Шептицький видав у 1943 році пастирський лист п. з. „Не вбивай”, як протест-відповідь на німецький злочин, виконуваний на безборонному цивільному населенні краю.

При кінці цієї розповіді, варто пригадати, що за переховуванням жида німці негайно ліквідували цілу родину, в якій знайшли особу жидівського походження. Тому зі Святоюрської гори, на якій переховувалися в митрополичих забудованнях жиди, часто їх перевозили в інші місця, коли було відомим, що німці будуть робити обшук.

Яків Сусленський, голова Товариства єврейсько-українських зв'язків в Ізраїлі, перевів інтерв'ю з Гірним 19-го грудня 1982 року.